(Not: içinde vatanla ilgili yazı var) Numan beye verilmesi ricasıyla M. Ö...

«Belli bir ülkede sosyalist hareket ne kadar genç ise, sosyalist olmayan ideolojiyi yerleştirme çabalarına karşı o ölçüde çetin mücadelelere girişilmelidir.»

Adres : P.K. 68 ZONGULDAK
Fiyatı : 100 krş.

İŞÇİ DAVASI

barış — demokratik haklar — sosyalizm

YIL : 2 — SAYI : 61

26 MAYIS 1976

3. Sayfa:

PETROL ve KİMYA İŞÇİLERİ NE YAPMALI

ZONGULDAK'DA GREV KARARI

BAŞYAZI

GREV KARARI DESTEKLENMELİDİR

Zonguldak'ta çalışan 52 bin maden işçisi greve hazırlanıyor. Türkiye çapında önemi olan böyle bir işyerinde alınan grev kararını bir çok yönden ele almak gerekir.

Sendika ile işveren arasında uyuşmazlığa yol açan iş güvenliği ve işçi sağlığı konusu çok önemlidir. Bu konular maden işçisi için hayati önem taşır. Maden işçileri yıllardır bu meselenin çözümünü bekler. Buna rağmen tedbir alınmaz. Kazalar birbirini kovalar. Havzada yara almayan, hastalanmayan işçi yoktur. Nitekim, 1940 yılından 1974 yılına kadar ölen işçi sayısı 2.607 dir. Yaralanan işçi sayısı ise 218 bin 618 dir. Her yıl iş kazalarında ölen işçi sayısı ortalama 76'dır. Yaralanan işçi sayısı ise on bini bulur. Bir o kadar da ciğerleri çürüyen işçi vardır. (1) E.K.İ.'de çalışan işçiler meslek hastalığı denen hastalıklara uğrar. Sadece 1970 yılına kadar bu işçilere mahkeme yoluyla 88 milyon lira, iş kazasına uğramış işçilere 95 milyon lira tazminat ödenmiştir. E.K.İ. hakkında açılan davaların tazminat tutarı ise milyarları bulmaktadır. (2) Fakat adam öldükten sonra tazminatın ne değeri kalır? Zaten bu paraların da yarısını avukatlar almaktadır. Aracılar almaktadır.

Kazaların, meslek hastalıklarının, ölümlerin bu kadar çok olduğu bir işyerinde tedbir almamak demek, işçileri ölüme itmek demektir. İşçiler, bu yüzden işverene karşı ne kadar direnseler azdır.

İşçi Davası başından beri bu meselede elinden geleni yapmıştır. Maden işçilerinin çalışma şartlarının ne kadar ağır olduğunu her fırsatta duyurmuştur. İşverenin ve sendikacıların «kaza» dediği ölümlerin aslında «iş cinayeti» olduğunu kabul ettirmiştir. (3)

Buna karşılık, havzadaki sendikalar 30 yıldır meseleyi gerektiği şekilde ele almadılar. Bu konuda aynen işveren gibi davrandılar.

Bugün bu mesele yüzünden sendikacıların uyuşmazlık çıkarmasının nedenlerini başka yerlerde aramak gerekir.

Türkiye'de sendikal hareketin seviyesi yükseliyor. İşçiler tecrübe ve bilinç kazanıyor. Bu durum sendikacıları işçiden yana görünmeye zorluyor. Zonguldak Maden İşçileri Sendikası yöneticileri de gittikçe yıprandıklarını biliyorlar. Maden işçileri haksızlık karşısında sık sık direniyor. Sendikacılar işçilerin gerisinde kaldıklarını görüyorlar. Bu yüzden çıkış yapma ihtiyacını duyuyorlar. İşçi haklarını savunuyormuş gibi görünmeye çalışıyorlar. Ama, bu arada çeşitli manevralar yapmayı da ihmal etmiyorlar. Bir yandan kendileri itibar kazanmak isterken, bir yandan da hükümete yaranmak istiyorlar. Maden işçilerine karşı bu hükümeti sevimli göstermek istiyorlar. Sonunda, «Hükümetten sizin için söz aldık. Bu hükümet sizleri düşünüyor.» diyecekler. Bir iki kuru vaatle meseleyi kapatmak isteyecekler.

Bütün bunlara rağmen maden işçileri grev kararını desteklemelidir. Grevin uygulanması için sendikayı zorlamalıdır. Sendika yöneticilerinin emrivaki yaparak grevden vazgeçmesine karşı koymalıdır.

Grev öncesinde çok ciddi hazırlık yapılmalıdır. İşçiler, grevin nasıl yürütüleceği konusunda bilgi sahibi edilmelidir. Çok sıkı bir görev bölümü yapılmalıdır. Grev sırasında havayı bozmak isteyen işverenin adamlarına karşı işçiler uyanık olmalıdır.

Maden işçilerinin bu haklı grevi bütün işçiler tarafından desteklenmelidir. Özellikle aynı işkolundaki sendikalar bu grevi destekleyeceğini açıklamalıdır. Aynı şekilde çevredeki ilerici ve demokratik kuruluşlar maden işçisinin mücadelesine yardıma koşmalıdır. «Bu grev sendikacıların oyunudur» diyerek kaytarmak isteyenlere karşı çıkılmalıdır. Grev kararına katılmakla sendikacıların değil, işçi haklarının desteklendiği bilinmelidir.

(1) İşçi Davası sayı: 41-42
(2) Sömürücüye Yumruk. Sayı: 30/1
(3) İşçi Davası, 2'nci sayıdan itibaren bugüne kadar her sayıda işçi sağlığı ve işgüvenliği ile ilgili haber-yorum-röportajlar.

İŞÇİ DAVASI

Zonguldak Maden İşçileri Sendikası Teknik Müdürü Kemal Yıldırım, Genel Sekreter Yusuf Ziya Kara ve Mali Sekreter İhsan Dikenli Basın Toplantısında. (Foto: İşçi Davası)

SENDİKA BASIN TOPLANTISI YAPTI

Türkiye Maden İşçi Sendikaları Federasyonu, Ereğli Kömürleri İşletmesi (E.K.İ.) işyerlerinde «İş Güvenliği ve İş Sağlığı» hükümlerine uyulmadığı için grev kararı almıştır. Grevin uygulamaya başlanacağı tarih ayrıca açıklanacak.

BASIN TOPLANTISI

Zonguldak Maden İşçileri Sendikası 21 mayıs günü bir Basın Toplantısı yaptı. Genel Sekreter Yusuf Ziya Kara toplantıda şu açıklamayı yaptı :

«Sendika olarak 1974 yılında E.K.İ.'nin işyerlerinde İşçi Sağlığı ve İş Güvenliğine gereken önemin verilmediği için uyuşmazlık çıkarmıştık. 6. Dönem toplu sözleşme görüşmeleri başlayınca konuya bu görüşmelerde çözüm bulunmaya çalışıldı. Ancak E.K.İ. yetkilileri konuya eğilmeleri gerekirken savsaklama yoluna gittiler. Bunun üzerine 12 şubat 1976 günü taraflar arasında uyuşmazlık zaptı düzenlenerek üst kuruluşlara bildirildi. Üst kuruluşlarda da anlaşma sağlanamayınca konu Uzlaştırma Kuruluna intikal etti. Uzlaştırma Kurulu kararı taraflarca 13 mayıs günü tebliğ edildi. Sorunun çözümü için E.K.İ.'ce herhangi bir tedbir alınmaması karşısında Federasyonumuz Grev kararı aldı. Grevin uygulanabilmesi için gerekli süreler 31 mayısta dolmakta. Biz hazırlıklara başladık. Komiteler kuruldu. Pankartlar ve grev gözcü gömlekleri dikilmeye başlandı. 31 mayıs akşamına kadar istediğimiz tedbirler alınmazsa karar mutlaka uygulamaya konacak. Grevimizin çıkış nedenlerini şu noktalarda toplayabiliriz :

1 — İşçilerin sağlık hizmetlerinin gereğince yerine getirilmemesi,

2 — Yeraltı işçilerinin günde [illegible]

3 — «İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü» hükümlerine tam riayet edilmemesi,

4 — «Maden İşletmelerinde alınacak Emniyet tedbirleri hakkındaki Nizamname» hükümlerine tam riayet edilmemesi.»

Sendikanın Teknik Müdürü Kemal Yıldırım da şunları söyledi :

«Biz, işçi sağlığı ve iş güvenliğini geniş bir açıdan ele alıyoruz. İşçinin sağlığı, işe gidip - gelmek için verilen araçlar, çalıştığı yerlerdeki sıhhi olmayan şartlar, beslenme, aile hayatı, koruyucu elbise, bütün bunlar konuyla ilgilidir. Ve işveren toplu sözleşmeden de öte, kanunlarda yazılı olan şartlara bile uymamaktadır. Bu yüzden her yıl 70-80 işçi ölmekte, 9 bin kadar işçi yaralı ya da sakat kalmaktadır. İşverenin bu tutumu karşısında işçiler ferdi haklarını kullanarak ocağa inmeseler haklıdırlar. Nitekim bu yola işçiler zaman zaman başvurmuşlardır. Sendika da güç durumda kalmıştır.»

SOSYALİST PARTİLERE BASKI VAR

Türkiye Emekçi Partisi'nin kurucularını, Genel Yönetim ve Merkez Yürütme Kurullarını oluşturan 23 parti yöneticisi hakkında İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi tarafından dava açılmıştır. Yeri, kurucuları, program ve tüzüğü belli olan partiye «gizli örgüt» suçu yüklenmektedir. Türkiye Emekçi Partisi yöneticileri, 7 haziran günü İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde yargılanacaklardır.

Açılan davanın amacı Türkiye Emekçi Partisi'ni kapatmaktır. Siyasi partiler hakkında kapatma kararını Anayasa Mahkemesi verebileceği halde bu yapılmaktadır. Sermaye sınıfı, bu amaç doğrultusunda kendi kanunlarını bile çiğnemektedir. Kuruluş kanunu iptal edilen Devlet Güvenlik Mahkemelerini bu yönde kullanmak istemektedir.

Sermaye sınıfının siyasi iktidarları Devlet Güvenlik Mahkemelerini niçin kurduklarını bu uygulama ile bir kere daha göstermişlerdir. Bu uygulama gerçekte bütün sosyalist partileri ve sosyalizm taraftarlarını hedef almaktadır. Dolayısıyla işçi ve emekçi sınıfların siyasi örgütlenme özgürlüğünü hedef almaktadır. Onu tamamen yok etmeyi amaçlamaktadır.

Sermaye sınıfının saldırısı karşısında, sosyalizm ve demokrasi yanlıları birlik olmalıdır. İŞÇİ DAVASI, bağımsız bir yayın organı olarak sermaye sınıfının bu haksız saldırısını ve baskısını protesto eder.

Kapatılmak istenen TEP Genel Başkanı Mihri Belli (Foto: İşçi Davası)

RÖPORTAJ

Grev kararı hakkında düşüncelerini söyleyen maden işçileri gazetemizin son sayısını inceliyorlar. (Foto: İşçi Davası)

İŞÇİLER GREVE "EVET" DİYOR

Grev haberi hemen havzaya yayıldı. Bütün bölgelerde grev konuşuluyor.

Gazetemiz işyerlerine giderek [illegible] işçilerin grev konusundaki görüşlerini öğrendi.

Asma Bölümünde ocaktan yeni çıkmış bir işçi grubu şöyle diyor :

«Sendikamız yöneticileri bu sefer doğru bir karar aldılar. Aslında geç bile kaldılar. Çünkü; ne sağlığımıza önem veriliyor, ne de emniyet tedbirleri alınıyor. Sadece çalışmamızı istiyorlar bizden. Gerisini düşünmüyorlar. Bir çok yerde su ve çamur içinde çalışıyoruz. Akşama kadar toz ve duman yutuyoruz. Ancak ocaktan dışarı çıkınca biraz hava alıyoruz. Üstelik hastalanınca kimse bize bakmıyor. Saatlerce hasta ve yaralı olarak bekletiyorlar. İşveren bizi çok ihmal etti. Şimdi sıra bizde. Onlara ders vermek zamanı geldi...»

Daha sonra konuştuğumuz Merkez Atölyesi işçileri şöyle diyor :

«Sendika yöneticileri işi baştan sıkı tutsaydı, mesele bu kadar uzamazdı. Biz bu greve haklı isteklerimiz için katılacağız. Sendikacıların samimi olmadığını biliyoruz. Onlar bize gösteriş yapmak istiyor. Yeni sözleşmeden önce puan toplamak istiyorlar. Bu arada, hükümete de pay çıkarmaya çalışıyorlar. Şimdiden Başbakana yağ çekiyorlar. Yarın onlardan bir-iki vaad alıp meseleyi kapatmayı düşünüyorlar. Ama onların amaçları ne olursa olsun biz bu greve katılacağız. Haklarımız alınmadan grevden vazgeçerlerse bunun hesabını da soracağız.»

Maden işçileri kısa fakat öz konuşuyor. Mücadeleye kararlı olduklarını gösteriyorlar.

YAHYA DEMİREL SERBEST BIRAKILDI

Tahliye olan Yahya Demirel duruşma sırasında görülüyor. (Foto: İşçi Davası)

18 Mayıs tarihinde Zonguldak Ağır Ceza Mahkemesinde Yahya Demirel'in ikinci duruşması yapıldı. Duruşma sonucunda Yahya Demirel 50 bin lira kefaletle serbest bırakıldı. Diğer iki sanık da kefaletle serbest bırakıldılar. Duruşmaya 24 haziran günü devam edilmesine karar verildi. Yahya Demirel ve diğer sanıklar bundan sonra tutuksuz olarak yargılanacaklar.

Mahkemede bu dava ile ilgili bilirkişi raporu okundu. İhraç edilen mobilyaların iki yüzünün ceviz kaplama olduğu ve bunlara sunta denemiyeceği belirtildi.

Yahya Demirel bu duruşmada serbest bırakıldı. Mahkeme sonucunda beraat da edebilir. Bu taktirde kapitalist sistem temize mi çıkmış olacaktır? Teşvik Tedbirlerinin usulsüz verilmesine karşı çıkmak, bu işin usulüyle yapılmasını istemektir. Bu ise kapitalizme sahip çıkmaktır. CHP'nin ve bir kısım ilericilerin yaptıkları budur.

Gerçekte Teşvik uygulamasının kendisine karşı çıkmak gerekir. İşçi ve emekçi halktan kesilen vergilerin sermaye sınıfına peşkeş çekilmesine karşı çıkmak gerekir. Teşviklerin usulüne uygun ya da usulsüz verilmesi işçi sınıfı ve sosyalistler açısından önemli değildir. Kapitalizmi düzeltmek sosyalistlere düşmez.

sosyalist ülkelerden haberler..

Sosyalist ülkelerde planlı eğitim yapılıyor.

HERKESE İŞ VAR

Sosyalist ülkelerdeki planlı gelişme hayatın her alanında kendini gösteriyor. Eğitim işlerinde bu durum daha iyi görülüyor. Sosyalist ülkelerde eğitim toplum ihtiyacına göre yapılıyor. Hangi okula ne kadar öğrenci alınacağı önceden planlanıyor. Kimin nasıl öğrenim göreceği yeteneğine göre belirleniyor.

Bir derginin yazdığına göre, Sovyetler Birliği'nde her yıl 300 bin kişi yüksek öğrenimi bitiriyor. Öğrenciler okulu bitirmeden ekonomi ve toplum bilimi uzmanları araştırma yapıyor. Okulu bitirecek olanlara iş imkanları aranıyor. Okul bitince öğrencinin çalışacağı iş önceden hazırlanmış oluyor.

Nerede çalışmak istedikleri öğrencilere soruluyor. Öğrenciler arasından seçilmiş bir komite bu görevi yapıyor.

Herkesin rahatça iş bulması, sadece eğitimin planlı yapılışından doğmuyor. Aslında sosyalist ülkelerde işsizlik kökünden çözülüyor. Her hangi bir sanayi kolunda, yeni bir teknik kullanılacağı zaman boşta kalan işçilere çalışma yeri önceden bulunuyor. Kapitalist ülkelerde ise böyle olmuyor. Batı Almanya basın işçilerinin başına geldiği gibi, gazetelerin yeni teknikle çıkması 35 bin işçinin işsiz kalmasına yol açıyor.

Bir habere göre, Sovyetler Birliği'nin Kama bölgesinde bir ağır sanayi merkezi kuruluyor. Böylece 100 bin kişiye yeni iş açılıyor. İşçilerin sadece çalışması değil yaşama şartları da düşünülüyor. Eğitim, dinlenme ve eğlenme gibi ihtiyaçlar için tedbirler alınıyor. Aynı zamanda sanayi merkezi çevresinde oluşacak şehrin bütün altyapı hizmetleri baştan yapılıyor. Yolu, suyu, elektriği önceden sağlanıyor.

ALMANYA NOTLARI.

Hollanda'da yerli - yabancı işçi ayırımına karşı gösteriler yapıldı.

YABANCI İŞÇİLERE AYIRIM YAPILIYOR

Batı Almanya (Özel) — Son günlerde Batı Almanya'da sık sık yeni kanunlar çıkıyor. İşyeri değiştirmek isteyen işçilere taşınma yasağı konuyor. Yabancı işçiler aynı işyerinde kalmaya zorlanıyor. İşçilerin iş değiştirmesi ancak İşçi Bulma Kurumu'nun izniyle oluyor. Kurum memurları ise işçilere kötü gözle bakıyor ve zorluk çıkarıyorlar.

Aynı şekilde, Hollanda'da yabancı işçilere baskı yapıyor. Hollanda hükümeti yabancı işçiler için yeni bir yasa hazırladı. Yabancı işçilerin haklarını kısıtlamak için tedbirler düşündü. İşçiler bu yasaya hemen tepki gösterdiler. Bu yasayı «KÖLELEŞTİRME YASASI» olarak ilan ettiler. Hükümeti protesto etmek için 8 Mayıs günü bir yürüyüş ve gösteri düzenlediler. UTRECHT şehrinde yapılan bu yürüyüşe 10 binin üstünde yerli ve yabancı işçi katıldı. Türkiye, Yunanistan, İspanya, İtalya, Fas, Tunus ve Portekiz işçileri hep bir ağızdan bağırdılar. Yerli ve yabancı işçi ayırımına karşı çıktılar. Yürüyüşten sonra şehrin DOM meydanında toplantı ve gösteri yaptılar. İşçilerin karşı çıkması tesirini çabuk gösterdi. Demokratik kuruluşlar işçileri desteklediler. Hükümet içinde bu yüzden ayrılık çıktı ve yasanın çıkması şimdilik önlendi.

Sosyalist ülkelerde yerli ve yabancı işçiler arasında ayırım gözetilmez. Yerli işçilere tanınan iyi imkanlar aynen yabancılara da uygulanır. Geçenlerde sosyalist bir ülke olan Doğu Almanya'da bu konuya ilişkin bir anlaşma imzalandı. Doğu Almanya'da çalışan Cezayir'li işçilere eşit haklar sağlandı. Almanyalı ve Cezayirli işçilerin kardeşçe çalışması ve yaşaması için tedbirler alındı. Din ve millet ayrılıklarını bir yana atarak bütün dünya işçilerinin ortak mücadele etmesi yolunda güzel bir örnek verildi.

OKUYUCU MEKTUPLARI

"SIKILMIŞ LİMON GİBİ KAPIYA ATILDIM"

İŞÇİ DAVASI Gazetesini işçiden yana gördüğüm için halimi anlatmak istiyorum. Benim gibi ezilen arkadaşlara böylece sesimi duyurmak istiyorum.

Ben 1944'ten 1969'a kadar Ereğli Kömürleri İşletmesi (EKİ) de çalıştım. Canım pahasına hizmet ettim. Ama sonunda emeklerim boşa çıktı. Sıkılmış limon gibi kapıya atıldım.

Başıma gelenler şöyle başladı. Rahatsız olduğum için önce Ereğli sigorta hastanesine gittim. Beni muayene ettiler ve şu raporu verdiler : «MESLEKİ HASTALIK VARDIR... OCAK İÇİNDE ÇALIŞAMAZ... ANCAK DIŞARIDA ÇALIŞABİLİR...»

Bu raporu alarak çalıştığım EKİ Armutçuk bölgesine gittim. Onlar bana şöyle bir yazı verdiler: «ALDIĞIN RAPORDA DIŞARIDA ÇALIŞIR DİYOR... BÖLGEDE SANA GÖRE İŞİMİZ YOK... İŞİNE SON VERDİK... KIDEM TAZMİNATINI GEL DE AL...»

O zaman paraya çok ihtiyacım vardı. Parayı aldım. O dönemde ücretimiz çok düşüktü. Kıdem tazminatı da bugünkü gibi 30 gün değildi. O yüzden tazminatım 10 bin lira tuttu. İşe yaramaz köpeğin önüne atılan kemiğe benzedi bizim tazminat... Daha sonra sigorta kapılarında dolaşmaya başladım. Ankara Dışkapı hastanesine gittim. Yeniden muayene oldum. Bu sefer bana başka rapor verdiler. Eski raporu bozdular ve «MESLEKİ HASTALIK YOKTUR...» dediler. Bunun üzerine Sosyal Sigorta bana çok gülünç bir aylık bağladı. Bana üç ayda bir 174 lirayı reva gördüler. İleride bunu bile çok görüp yanlışlıkla fazla aylık bağladık derlerse hiç şaşmam.

İşte böyle oldu. Hem işimi, hem sağlığımı kaybettim. Nereye başvurduysam hakkımı alamadım.

Bunları işçi arkadaşlara şunun için anlattım. Aylığımızdan her ay sigorta için para kesiliyor. İleride bunun faydasını görürüz diye düşünmeyin. Sakın böyle hayal kurmayın. Benim gibi perişan olursunuz.

SALİH SEVER
(Ören köyü - Kdz. Ereğli)

"BÜYÜK BİR YANILGI İÇİNDESİNİZ..."

12 Mayıs tarihli ve 59 sayılı gazetenizi, kendi imkanım olmadığı için, madenci bir arkadaşımın sayesinde okudum.

Gazetenizde şöyle bir yazı vardı : «FAŞİZME DE KARŞIYIZ - SOSYAL DEMOKRASİYE DE KARŞIYIZ» Bu yazı, CHP'nin bugün faşizme karşı cephe birliğini engelleyen parti olduğunu savunuyordu.

Beyler, çok büyük bir yanılgıdasınız. Siz işçinin içine girmiyorsunuz, onlarla konuşmuyorsunuz. Sadece gazetenizi satmak için mi uğraşıyorsunuz? Eğer böyleyse lütfedip şu mektubu okuyun.

Beyler, çok büyük bir yanılgıdasınız. İşçi hiç bir zaman sizin gibi devrimci, sosyalist olamaz. İşçi sizin gibi bilinçlenemez. Türkiye'de bu gün sosyalist hareket fikri yeni filiz vermektedir. Sizin bu filizleri kırmaya hakkınız yoktur. İşçilerin karşısına geçip CHP'yi kötülemeye şimdilik hakkınız yoktur. Böyle bir şey yaptığınız an, ki yaptınız, tüm işçileri devrimci fikir taşımaktan men etmiş olursunuz.

İşçi sizin gibi Lenin, Marks, Şekspir, Gorki gibi yazarların eserlerini okumamıştır. Okuyamaz, okusa da anlamaz. Onlar sizler gibi okuyup bilinçlenemez. Çünkü yarısı okuma bilmez, yarısı anlamaz. Durum böyleyken işçilere doğrudan doğruya sosyalist düşünceyi kabul ettiremezsiniz.

Sizler bir de işçinin tertemiz adını gazeteye vermişsiniz. Çok yazık, devrim sadece sosyalist fikirlerle yapılamaz. İŞÇİ DAVASI diyorsunuz, işçinin kim olduğunu bilmiyorsunuz.

Sizler işçileri, sosyalist olmasa da sosyal demokrasi fikri olan işçileri, bir takım yanlış fikirlerle kendinizden, devrimcilikten, sosyalist fikirden alıkoymaya hakkınız yoktur. Sosyal demokrasi gelmeden sosyalizmin geleceğini sanıyorsanız aldanıyorsunuz.

Sizin gazeteniz bile Zonguldak kömür işçilerinin anlayabileceği şekilde değil. Siz yazılarınızı üstün bir kültüre sahip bilinçli bir insanın anlayabileceği şekilde yazıyorsunuz.

Zonguldak'taki, yalnız Zonguldak'ta değil tüm yurtta, işçilerin yüzde 50'sinin okuma-yazma bilmediklerini, yüzde 30 unun ilk okul mezunu olduklarını, henüz bir marksizmi bir materyalizmi anlayabilecek seviyede olmadıklarını biliyor musunuz?

Türkiye'de bir devrim hareketinin işçilerle olacağını biliyorsunuz. Devrimci işçilerin yüzde 90'ının CHP'li olduğunu da biliyorsunuz. Bu halde dahi onları CHP'den uzaklaştırmaya çalışıyorsunuz. Sizin bu hareketiniz çok yanlıştır.

Türkiye'de faşizm tırmanmaktadır. Siz bu durumda tüm sol partilere bağlı işçileri bir araya toplayacağınıza dağıtıyorsunuz. Türkiye'de faşizmin tırmanışına dur diyebilmemiz için bir bütün olmamız lazımdır. Biraz bu yönü düşünmenizi ve yazılarınızı buna göre yazmanızı tüm sosyalistler adına rica eder, saygılarımı sunarım.

Önemli bir nokta daha var: Gazetenizde VATAN gazetesinin burjuvazinin bir gazetesi olduğunu yazıyorsunuz. Bu ne demektir? Yahu, siz İŞÇİ DAVASI'nı çıkarıyorsunuz, sadece sosyalist gazete sizinki mi? Eğer VATAN gazetesi burjuvazi ise sizinki aldatmacı bir sosyalist gazete olur. Daha 2 senedir çıkıyor. Sizin bu yaptığınızı kıvırcıklar yapmaz. Siz VATAN gazetesini okuyup ne demek istediğini bilmiyorsanız lütfen okuyun. Hoşçakalın beyler, bir daha dikkatli olun.

KAHROLSUN FAŞİZM VE EMPERYALİZM!

YAŞASIN GENÇLİĞİN ve İŞÇİLERİN, TÜM HALKIMIZIN DEVRİMCİ BİRLİĞİ!

FAŞİZMİ EZECEĞİZ! ÖLSEK TE VAZGEÇMEYECEĞİZ!

Son.

BAHATTİN SARIBAŞ
(Çaydeğirmeni köyü-Devrek)

Yorum

İŞÇİ SINIFINA İNANMAYANLAR CHP'NİN PEŞİNDE

Bu sayıda iki mektuba yer verdik. Birinci mektup EREĞLİ'deki eski bir işçiden geliyor. İşçi arkadaşın başına gelen haksızlığı bütün işçilere duyuruyoruz.

İkinci mektup DEVREK'ten geliyor. Bu mektubu yazan gazetemizi eleştiriyor. Bu mektubu da aynen yayınlıyoruz.

Gazetemiz CHP'ye karşı çıktığı için ötedenberi eleştirilir. Bazıları işçi sınıfını CHP'nin peşine takma çabalarına karşı çıkışımızı anlamak istemezler. Bunlar CHP'nin özgürlük ve demokrasi vaatlerine kanmıştır. Bunlar, CHP gelsin de rahatça sosyalistlik taslayalım diye beklerler. Biz onlar gibi düşünmeyiz. İşçi sınıfının gücüne inanırız. İşçi sınıfı öncülüğünde kazanılan demokratik hakların sağlam olacağına inanırız. Sosyalist mücadeleyi şu veya bu bahaneyle geri bırakmak isteyenlere kulak asmayız. «Önce demokrasiden yana bir burjuva partisini başa getirelim, sosyalizm için sonra mücadele ederiz» diyenlere aldırmadan yürürüz. Bunun için CHP den veya başka sermaye partilerinden medet ummayız.

Mektubu yazan da CHP konusunda bizi eleştiriyor. Ancak bu arada durumunu da itiraf ediyor. İşçileri küçümsediğini ve işçi sınıfına inanmadığını gösteriyor. Gazeteyi bir maden işçisinden alarak okuduğunu söylüyor. Sadece bu durum her şeyi açıklıyor. Mektubu yazan, bize değil de gazeteyi okuyan işçilere sorsun. O zaman görür, gazetenin bir şey anlatıp anlatmadığını...

Bir de VATAN gazetesi meselesi var. Mektubu yazan, VATAN gazetesine «ne de olsa burjuva gazetesi» dediğimiz için bizi eleştiriyor. Bu o kadar basit bir mesele değil. Biz şimdilik VATAN gibi gazetelerin ne olduğunu veya ne olabileceğini bir yana bırakalım. Sadece geçmişteki YENİ ORTAM tecrübesini hatırlatalım. Şimdi sağcı bir gazeteye devredilen bu gazetenin neticede sahibine ve öteki patronlara hizmet ettiğini unutmayalım.

İŞÇİ DAVASI Gazetesi olarak, işçi sınıfının öncülüğünü ve bağımsızlığını savunmaya devam edeceğiz.

Bütün okurlara selamlar.

Petrol ve Kimya işçileri ne yapmalı

İŞÇİLERİN BİRLİĞİ

Sendikalar, işçi sınıfının, sermaye sınıfına karşı ekonomik ve demokratik haklarını korumak ve geliştirmek için mücadele örgütleridir. Türkiye'de sendika hareketi sermaye sınıfı tarafından yozlaştırılmıştır. «İşçilerin birlik gücünün parçalanması için bölünmüştür. Öyle ki işçi sınıfı daha başta iş kolları yönetmeliğine göre 34 parçaya bölünmüş durumdadır. Ekonomik mücadele ve sendikal örgütlenme bu bölünmeyi önliyecek doğrultuda gelişecekken, sermayedar sınıfın oyunları sonucu işçiler, yüzlerce sendikaya bölünmüşlerdir. Ülkemizdeki en büyük işçi konfederasyonu olarak işçilerin birliğini sağladığını iddia eden Türk-İş yöneticileri, uzun yıllar işçilerin birleşik gücünü sermayenin dümen suyuna sokmaya çalışmışlardır.» (1)

Bugün sözüm ona sermaye sınıfı sözcüleri de sendikaların çokluğundan şikayetçidirler. Sendika rekabetinden şikayetçidirler. Ve sözüm ona sendikaların birleşmesinden ve sayılarının azalmasından yanadırlar. Ama bunlar sahte sözlerdir. Bir iş yerinde yetkili sendikayı tayin etmek için «referandum» yapılmasına karşıdırlar. Kendileri daha fabrikayı işletmeye açmadan sahte sendika kurup işçileri üye kayıt etmektedirler. Sarı sendikaların yetkili sayılması için her türlü üçkağıtçılığa göz yummakta, çoğu kere bunu sarı sendika yöneticileri ile birlikte yapmaktadırlar. Öyleyse onların birlik lafı sahte bir laftır. Aslında işçilerin yüzlerce sendikada bölünmesi işlerine gelmektedir.

SERMAYE SINIFININ İSTEDİĞİ SENDİKACILIK

Bugün Batı Avrupa kapitalist ülkelerinde politik sahada görülen dağılma, aynen sendika planına yansıtılmıştır. Nasıl en sağdan en sola kadar politik partiler varsa, aynı şekilde, bu politikaların ekonomik mücadele alanında uygulayıcısı olan sendikalar vardır. Türkiye'deki yerli sermaye sınıfı, gelişen toplumsal hareket karşısında Batı Avrupa kapitalist ülkelerindeki bu modeli Türkiye'de uygulamak istemektedir. Bu planın uygulayıcıları CHP'nin sosyal demokrat yöneticileri ve DİSK yönetimi içindeki bazı sosyal demokrat sendika yöneticileridir. Sermaye sınıfının (burjuvazinin) bu isteğini fiilen gerçekleştirmeye çalışan DİSK yönetimindeki bir kısım sendika ağası, DİSK"i, sosyalistlerden uzak, sosyalist sendikalardan uzak ve sosyalist ekonomik sınıf siyasetinden uzak bir yapıya sokmak istemektedirler.

Sermaye sınıfının, sendika alanında oluşturmak istediği dağılım şöyledir :

1 — Az sayıda işçilerden oluşan ve gerektiğinde vurucu güç olarak kullanmak istediği (Seydişehir'de olduğu gibi) faşist eğilimli bir konfederasyon. Yani MİSK (Milliyetçi İşçi Sendikaları Konfederasyonu)

2 — Tutucu, düzen savunucu, sınıf uzlaşmacılığı esasına göre kurulan ve çalışan, özellikle devlet sektöründe çalışan işçileri kapsayan bir konfederasyon. Yani TÜRK-İŞ.

3 — Sosyalist sınıf sendikacılığına karşı, fakat sosyal demokrat anlamda sınıf sendikacılığı ve ekonomik siyaset güden, ilerici, liberal ve özellikle özel sektöre ait işyerlerinde çalışan işçileri kapsayan bir konfederasyon. Yani DİSK. Daha doğrusu DİSK'i böyle bir konfederasyon haline getirmek.

4 — Bunların dışında ve çok az bir işçi kitlesini kapsayan ayrı bir konfederasyon. Bunun adı da «sosyalist işçi konfederasyonu» olabilir.

Sermaye sınıfı işte böyle bir yelpazeyi oluşturmak istemektedir. Bu yelpaze, görüldüğü gibi, işçi sınıfının bölünmüşlüğünü ifade eder. Sosyalist anlamda yürütülen ekonomik sınıf mücadelesinin parçalanmasını, bölünmesini ifade eder.

SOSYALİST SENDİKACILAR NE YAPMALI

Yukarıdaki anlayışla, sosyalistler, işçi sınıfının bütünlüğünden koparılmış bir grup içinde hapsedilmeye mahkum edilmek istenmektedir. Sosyalistler, sosyalist sendikacılar buna mahkum olmamalıdır. Onlar Türkiye işçi sınıfını bir bütün olarak düşünmelidirler. Onun için ne pahasına olursa olsun «yeni bir konfederasyon kurma» fikrine itibar etmemelidirler. Böyle bir şey, bölünmüşlüğü daha da arttırmaktan başka bir işe yaramaz. Sosyalistlerin görevi, tam tersine Türk-İş, DİSK, bağımsız sendikalar hatta MİSK içinde yer alan işçi sınıfının bütünleşmesi yolunda çalışmaktır. Bu görev dururken DİSK'i bölme gayretleri, onun içinden sosyalist sendikaları ve sosyalist sendika yöneticilerini atma gayretleri, aslında sermaye sınıfına hizmet etmekten başka bir şey değildir.

DİSK ekonomik bir konfederasyondur. İşçi sınıfının meslek örgütüdür. Sendikadır. İçinde çeşitli sendikalar barındırır. Bu sendikaların yöneticilerinin ve üyelerinin çeşitli siyasal görüşler içinde olması normaldir. Ve bu, böylece kabul edilmelidir. Ama DİSK genel başkanı Kemal Türkler, Ereğli şube konseyinde, açıkca, DİSK içinde Türkiye Sosyalist İşçi Partili (TSİP) veya Türkiye İşçi Parti'li (TİP) sendika ve sendika yöneticisi yaşatmıyacağını söylemişti. Onun anladığı birlik, böyle bir birliktir. (2)

SOSYAL DEMOKRAT SENDİKACILIK

Batı Avrupa kapitalist ülkelerindeki «sosyal demokrat» sendikacılık anlayışı Türkiye'de de gündeme geldi. Sosyal demokrat sendikacılık anlayışı içinde, işçi sınıfının, siyasi olarak da, sosyal demokrat bir çizgide tutulması anlayışı vardır. Bu anlayışta amaç, kapitalist düzenin onarılmasıdır. Bu siyaset, işçi sınıfının, kapitalist sisteme karşı olan sosyalist sınıf siyasetini törpülemekte ve engellemektedir. Bu siyaset Batı Avrupa kapitalist ülkelerinde ekonomik ve politik olarak yürütülmüş, uygulamaları yapılmıştır. Günümüzde, bu anlayış, Türkiye'ye aktarılmak istenmektedir.

Siyasi planda, sosyal demokrasi anlayışına uygun olarak yapılan öneriler, bu anlayışı benimseyen sosyal demokrat sendika yöneticilerine de uygun gelmektedir. Yapılmakta olan ekonomik mücadele için bu öneriler kullanılmakta ve işçi sınıfına kabul ettirilmeye çalışılmaktadır. Bunun en açık örneği, «halk sektörü», «halkça düzen», «namuslu sanayi» gibi kavramların bazı sendikacılar tarafından işçi sınıfına sunulmasıdır.

Sosyal demokrat anlayışla yürütülen sendikacılık da «sınıf sendikacılığı»dır. Ancak bu sendikacılık, sosyalistlerin yürüttüğü sınıf sendikacılığına karşıdır. Özünde yine kapitalist sistemi kabul eder, ancak bu düzen içinde, işçi sınıfına daha fazla ekonomik çıkar sağlamayı amaçlar. Oysa sosyalist sınıf sendikacılığı, kapitalizmin kendisine karşı yürütülen bir mücadeleyi kapsar.

Her fırsatta sosyalizme karşı olduğunu söyliyen ve sosyal demokrat bir siyaseti temsil eden Ecevit'in ekonomik ve politik önerileri hemen DİSK yönetimindeki bazı sosyal demokrat sendika yöneticileri tarafından kabul görmektedir. Bu sendikacıların, DİSK içinde sosyal demokrat bir sendikacılık anlayışını egemen kılması önlenmelidir Ve bu anlayış önlenebilir.

Kaldı ki, DİSK içinde, en dinamik sendikalar, sosyalist anlamda sınıf sendikacılığı yapan sendikalardır. Aynı şekilde DİSK topluluğu içinde, işçi sınıfının sendikal planda çıkarını koruyan liderler, sosyalist sınıf sendikacılığı yapan sosyalist sendika yöneticileridir. DİSK'in, işçi kitlesi içinde, devrimci, ilerici, sermayeye karşı oluşunu belirleyen sendikacılar yine sosyalist sınıf sendikacılığı yapan, sosyalist sendika yöneticileridir. Kısacası, bu öncü sosyalist dinamik unsurlar aradan çıkarıldığında, DİSK'in düzen savunucu, işçilerin kendiliğinden gelme hareketlerini bile engelleyen bir konfederasyon haline gelmesi işten bile değildir. Onun için sosyalist sınıf sendikacılığı DİSK içinde egemen kılınabilir ve kılınmalıdır.

DİSK YÜRÜTME KURULUNUN KARARI

Son aylarda DİSK içinde şiddetli bir tartışma ve mücadele var. Bu, aynı iş kolunda bulunan PETROL KİMYA-İŞ SENDİKASI ile PETKİM-İŞ SENDİKASI'nın birleşmesi veya birleştirilmesi meselesidir.

Aslında bütün hikaye İzmit, Petrokimya işyerinde kurulu bir sendika olan PETRO KİMYA-İŞ sendikasının, Türkiye çapında bir sendika olan KİMYA-İŞ sendikası ile 6.Temmuz.1975 tarihinde birleşmesiyle başladı. Çünkü DİSK merkez yöneticileri, Petrokimya-İş sendikasının, aynı iş kolunda ve DİSK'e yeni üye olan Petkim-İş sendikasına katılmasını istiyorlardı. Fakat yapılan birleşme kongresinde Petrokimya işçileri KİMYA-İŞ sendikasına katılma kararı aldılar. «Tabandaki işçinin söz ve karar sahibi olduğunu» her fırsatta ağızlarından düşürmiyen DİSK merkez yöneticilerinin bu kararı saygı ile karşılamaları ve gocunmamaları gerekirdi. Fakat bir takım sendikal ve siyasal hesaplar onları bu kararı normal karşılamaktan alıkoydu. Ve bu kararı almak istediler. Ve her iki sendikanın genel başkanları ve kongreye başkanlık eden Sosyal-İş genel başkanı Özcan Keskeç hakkında disiplin cezaları vermek istediler. Bütün bunlar para etmedi. Neticede Petrokimya-İş sendikası Kimya-İş sendikasına katılmış oldu. Bunun üzerine sıra geldi, Petrokimya-İş sendikasının katılmasıyla PETROL KİMYA-İŞ adını alan Kimya-İş sendikası ile Petkim-İş sendikasının birleşmesine veya birleştirilmesine.

DİSK anatüzüğüne göre aynı iş kolunda birden fazla sendika DİSK üyesi olabilir. (3) Ancak bu sendikaların belirli bir süre sonunda birleştirilmesi gerekir. (4) Bu tüzük maddeleri ve DİSK'in temel görüşlerine göre PETROL KİMYA-İŞ sendikası ile PETKİM-İŞ sendikasının birleştirilmesi için DİSK Genel Başkan vekili ve Tekstil Sendikası Genel Başkanı RIZA GÜVEN başkanlığında 5 kişilik bir «Birleştirme Komisyonu» kurulmuştur. Bu komisyonun verdiği karar DİSK Yürütme Kurulu tarafından onaylanmış ve ilgili sendikalara, bu kararın uygulanması bildirilmiştir. Karara göre :

— Petrol Kimya-İş Sendikası, Petkim-İş Sendikasına katılacaktır.

— Her iki sendika, komisyonun tayin ettiği gündeme göre kongre yapacaklar ve yine komisyonun tayin ettiği kararları alacaklardır. Hatta seçimlerde kimin hangi göreve getirileceği önceden bildirilecektir. Yapılan kongreleri DİSK yetkilileri, kongre salonunda kurulacak telefonla idare edeceklerdir.

Bütün patırdı, daha çok üyesi olan ve sosyalist sınıf sendikacılığı anlayışı ile sendikal mücadele yürüten Petrol Kimya-İş sendikasının, daha az üyesi olan (fakat daha fazla parası olan) sosyal demokrat bir anlayışla sendikal mücadele yapan Petkim-İş'e katılmasıdır. Daha doğrusu onun içinde eritilmek istenmesidir.

PETROL KİMYA İŞ SENDİKASI ve PETKİM - İŞ SENDİKASI

ÜYE SAYISI : Petrol Kimya-İş Sendikası'nın 10 bin civarında, Petkim-İş Sendikası'nın ise 3 bin civarında üyesi vardır. Bu durum açık bir haksızlıktır. Demokratik olan ve doğru olan daha az üyesi olan sendikanın, daha çok üyesi olan sendikaya katılmasıdır.

SENDİKA İÇİ DEMOKRASİ : Petrol Kimya-İş sendikası kendi adıyla anılır. Yani kimsenin malı değildir. Oysa Petkim-İş sendikası sendika başkanı olan Mehmet Kılıç'ın adıyla anılır. Yani söz arasında Mehmet Kılıç'ın sendikası denir. Çünkü sendikanın yönetimi ve sendikanın maddi imkânları, Genel Başkan Mehmet Kılıç tarafından aynen bir patron gibi kullanılır. Sendika Mehmet Kılıç'ın özel mülkiyeti gibidir. Sendikayı babasının tapulu malı gibi kullanmaktadır. Aslında sendikada hiç bir baskıya, hileye, dolana başvurulmadan demokratik bir seçim yapılsa Mehmet Kılıç'ın başkan olması zordur.

Oysa aynı şeyleri Petrol Kimya-İş Sendikası için söyliyemeyiz. Haksızlık olur. Sendika, genel başkan Dinçer Doğu'nun malı değil sendika üyesi işçilerin malıdır. Seçimler her zaman demokratik bir şekilde yapılmaktadır. İşçiler sendika içinde gerçekten söz ve karar sahibidirler.

SİYASAL NİTELİK : Denebilir ki üye sayısı önemli değildir, üyelerin siyasi niteliği önemlidir. Doğrudur. Bu söylenebilir. Ancak sendikalara baktığımızda şunu görürüz. 10 bin işçiyi temsil eden sendikanın üyelerinin sosyalizme yatkınlığı hiç kimsenin inkar edemiyeceği kadar açıktır. Oysa 3 bin üyeyi temsil eden Petkim-İş sendikasının sosyalist sınıf mücadelesindeki yeri henüz yenidir. Sendika içindeki işçiler, sosyalist siyasetle yeni tanışmaktadırlar. Ve tanıştıkca genel başkanları Mehmet Kılıç'ın kimden yana olduğunu daha iyi görmekte ve anlamaktadırlar. Kısacası üye çokluğunda olduğu gibi, siyasi bilinç bakımından da Petrol Kimya-İş sendikası daha ileridedir.

KARARIN ELEŞTİRİSİ

Bir kere, yukarıda görüldüğü gibi karar anti-demokratiktir. Yani demokratik değildir. Demokratik olması için, azınlığın, çoğunluğa katılması gerekir.

İkincisi, kararın uygulanış biçimi demokratik değildir. DİSK'in prensiplerine uygun değildir. DİSK'in ana prensibi herkesin bildiği gibi «sendikada işçilerin söz ve karar sahibi olması»dır. Oysa DİSK yürütme kurulu yapılacak kongrelerin gündemini tayin etmiş. Alınacak kararları tayin etmiş. İşçiler göstermelik olarak kongreye gelecekler ve adet yerini bulsun diye, tepeden inme getirilen kararlar için oy kullanacaklar. Üstelik daha evvelden ismi belirlenmiş kişileri, belirtilen görevlere seçecekler. Doğrusu böyle bir sendika anlayışı olsa olsa faşist sendikalarda olur. DİSK merkez yöneticileri, işçilerin söz ve karar sahibi olmasından vazgeçtik, seçme ve seçilme hakkını bile ellerinden alıyorlar. Sonra da meydanlarda «demokratik hak» nutukları atıyorlar.

Üçüncüsü, DİSK sosyalist sınıf sendikacılığı yapan sendikaların bulunduğu bir sendika olmalıdır. Oysa bu kararla, sosyalist sınıf sendikacılığı yapan bir sendika, sabah akşam sosyalistlere küfür eden sosyal demokrat sendika ağası Mehmet Kılıç'ın çiftliğinde eritilmek istenmektedir. Bunun anlamı açıktır.

OYNANAN OYUN NEDİR

Aslında oynanan oyun büyüktür. Bu karar sadece iki sendikanın şu veya bu şekilde birleştirilmesi kararı değildir. Topyekûn DİSK'in sosyalist bir çizgiden, sosyal demokrat bir çizgiye kaydırılması kararıdır. Daha Mehmet Kılıç'ın sendikası Petkim-İş, DİSK'e katıldığı zaman bu oyun meydana çıkmıştır. (5) Bunun pratik uygulaması şöyle olacaktır :

1 — Sosyalist sınıf sendikacılığı yapan Petrol Kimya-İş Sendikası, sosyal demokrat Petkim-İş Sendikası'na katılacak. Daha sonra, sosyalist sendika liderleri bu sendikadan uzaklaştırılıp, Petrol ve Kimya-İş kolunda sosyalist sendikanın varlığına son verilecek.

2 — Bu oyun gerçekleştikten sonra Türk - İş'e bağlı, sosyal demokrat bir sendika olan Petrol-İş Sendikası da DİSK'e katılacak.

3 — Daha sonra bu sendika da Petkim-İş ile birleşecek. Böylece Türkiye çapında, Petrol ve Kimya iş kolunda sosyal demokrat sendikacılık egemen olacak. Ve bu sendika uluslararası sermayenin ve onunla bütünleşmiş yerli sermayenin istekleri doğrultusunda sosyal demokrat bir anlayışla sendika çalışması yapacak.

Buna bağlı olarak Maden-İş içindeki sosyalist sendikacılar temizlenecek. Ve Maden-İş yönetiminde de sosyal demokrat sendikacılık egemen kılınacak. Tekstil Sendikası ise zaten hazır. Böylece DİSK'in sosyal demokrat bir konfederasyon olma süreci tamamlanmış olacak. Ve sermaye sınıfının istediği yeri alacak.

Bu oyunu gerçekleştirmek için, DİSK yöneticileri bugün sosyalist sendikaları ve sendikacıları harcamak için, sözüm ona sosyalist olduğunu iddia eden diğer sosyalistleri kullanıyoryor. Fakat yarın duruma hakim olunca, sosyal demokratlarla tam birlik olup, dün beraber oldukları sosyalistleri de harcıyacaklar Ve bu sosyalistler şamarı yeyince, nerden geldiğini anlıyamıyacaklar. Tabii ki pişman olmakta çok geç kaldıkları bir yana, DİSK'in sosyal demokratlaşmasına çanak tutmuş insanlar olarak, işçi sınıfı tarafından lanetle anılacaklar.

NE YAPMALI

1 — Taban, yani işçiler söz ve karar sahibi olmalıdır. Bunun için birleşmek konusunda Petrol Kimya-İş sendikası işçileri ile Petkim-İş Sendikası işçileri ortak toplantı yapmalıdır. Birleşme konusunda kendileri karar vermelidir.

2 — Prensip olarak, birleşme demokratik olmalı. Azınlık, çoğunluğa katılmalıdır.

3 — Esas olarak sosyalist sınıf sendikacılığı anlayışı etrafında birleşme sağlanmalı.

Bu hususların sağlanmasının sorumluğu en başta PETROL KİMYA-İŞ SENDİKASI yöneticilerine aittir. Birleştirme Komisyonu'nun kararı Tanrı kelamı değildir Bu karar, değişmez, değişemez bir karar değildir. Teslimiyetci ve kaderci bir tavır içine girmek yanlıştır. Yöneticiler kararın değişmesini gerçekten istiyorlarsa bunun için aktif mücadele yapmalıdırlar. Ve bu mücadele sadece kendi sendikaları içinde olmamalıdır. Başta Petkim-İş sendikası işçileri olmak üzere DİSK'e bağlı sosyalist sendikacılarla ilişki kurmalı, bu karar aleyhine «protesto kampanyası» oluşturmalıdırlar. Bu karara ya «evet» ya da «hayır» demek yanlıştır. Kararın kendisi reddedilmelidir. Bu karara karşı ne «evet» ne de «hayır» denir. Sadece değişmesi için mücadele edilir.

İkinci derecede Petkim-İş Sendikası işçilerine büyük görev düşmektedir. Bu karar kendilerinin lehine değildir. Kendi sendikalarının da lehine değildir. Bu karar sadece Mehmet Kılıç'ın lehinedir. Baştanaşağı haksız ve anti-demokratik olan bu kararı Petkim-İş üyesi işçiler protesto etmelidir.

Bu kararı diğer sendika yöneticileri duydu, işçileri duydu. Siyasi partiler duydu. Bunlar «bana dokunmıyan yılan bin yaşasın» anlayışı ile susarlarsa çok hata ederler. Meselenin önemini anlamamışlar demektir. Bu karara karşı DİSK'e bağlı diğer sendikalardaki bütün sosyalist yöneticiler ve işçiler protesto kampanyaları düzenlemelidirler. Susanlar yarın en az, bu kararı alanlar kadar suçlu olacaklardır.

Sosyalistler, DİSK'in sosyal demokratlaştırılmasına izin vermiyelim. Sosyalizmin bayrağını DİSK içinde yükseltmek için ileri. Bu yolda ilk mücadele, siyasi anlayış farklılığı ne olursa olsun bu haksız karara karşı direnmek ve onun düzelmesi için mücadele etmektir.

---

1 — Kimya-İş dergisi, sayı: 52
2 — İşçi Davası, sayı: 25
3 — Disk Ana Tüzüğü mad: 11
4 — a.g. tüzük, mad: 14
5 — İşçi Davası, sayı: 7

DİSK'i sosyal demokratlaştırmağa çalışanlar: Rıza Güven, Kemal Türkler, Mehmet Kılıç

İŞÇİ DAVASI

İŞÇİLER .... SENDİKALAR

RECEP KÜREKÇİ

MADEN İŞÇİSİNİN MÜCADELE TARİHİ

1965 VE 1968 OLAYLARI İŞÇİLERİN İŞVERENE VE SENDİKA YÖNETİMİNE TEPKİSİDİR

ZMİS yöneticileri bu gün'e kadar bağlı bulunduğu TÜRK-İŞ'in genel anlayışına uygun **«uzlaştırıcı»** tutumunu devam ettirdi. Sendika yöneticileri daha düne kadar iş kazalarına **«kader»** diyorlardı. Nitekim ZMIS'in yayın organı olan «İşçi Sendikası» gazetesinin 26.10.1972 tarihli sayısında 23 işçinin grizu infilakinden ölmesinden sonra şöyle dediler:

KEMAL ÖZER (Maden-İş Fed. Bşk.) : «Hadiseye ne taraftan bakarsanız bakın madencinin kaderidir.»

MEHMET TEZER (ZMİS Bşk.) : «Bu bir mukadderattır. Maden işçisinin kaderidir...»

NIZAMETTİN ÖZKAN (ZMİS 2. Bşk.) : «Tabiat kuvvetlerine bir defa daha mağlup olduk. Ölen ve yaralananların yerine yeni madenciler sevkettik.»

İş cinayetleri, sendika yöneticileri tarafından **«kader»** olarak adlandırıldı. Işçiden kopuk sendikacılar sorunları saptırmak için ne gerekli ise yapıyorlardı. Ancak bu yalanlar uzun süremedi. Gazeteniz İŞÇİ DAVASI çıkışından bu güne kadar konuları, imkânları içinde, doğru ve sınıfsal bir biçimde aktarmaya çalıştı. İş kazalarının «kader» değil **«iş cinayeti»** olduğunda ısrar etti. (Işçi Davası sayı 2 ve diğer sayılar) Neticede Sendika yöneticileri de iş cinayetlerini kabul etmek zorunda kaldılar.

ZMIS'in bu, konuları saptıran tutumu içinde ara sıra doğru sesler de çıktı. 1969 yılının ilk aylarında ZMİS 2. Başkanı Mehmet Alpdündar Ankara'da bir basın toplantısı yaptı. Bu toplantıda **«... maden işçisinin istediği zam verilmelidir. Verilmezse işçinin randımanı düşürmede hakkı vardır.»** dedi. Grev ve Toplu Sözleşme yasası 1963 yılında yürürlüğe girdiğinden 1959 da «Grev» hakkı da yoktu.

Alpdündar'ın bu beyanatı sermayenin büyük tepkisini çekti. Ve hemen işçi mümessilliğinden atıldı. Bağlı olduğu siyasi partiden de (D.P.) atıldı. Oysaki D.P. kuruluş programında grev'e taraftar olduğunu söylüyordu ve bu aldatmaca ile kitlelerin desteğini sağlamak istemişti. (İşçi Davası sayı: 55)

1959 yılının Şubatında ZMİS 12. Genel Kurul'u 169 delege ile toplandı. Alpdündar polis zoru ile atıldı. Bu olayı protesto eden 57 delege kongreyi terketti. Ancak mevcut delegelerle Genel kurul sona erdi ve başkanlığa Muzaffer Yılmaz getirildi. Alpdündar işinden de atıldı.

1965 KOZLU OLAYLARI :

9-14 Mart 1965 Zonguldak maden işçilerinin unutamıyacakları tarih olarak kalacaktır.. Çünkü 1908'den bu yana İŞÇİ SINIFI ilk defa kanlı olaylar yaşamış ve şehit vermiştir.

9 Mart 1965 günü Gelik bölümünde 1500 kadar maden işçisi direnişe geçti. İşçiler «liyakat zamları»nın hakça dağıtılmadığı nedeniyle ocaklara inmedi.

Olayların özü aslında ocaklarda iş güvenliğinin olmayışı ve ücretlerin azlığının yarattığı birikimdi.

Gelik'te başlayan direniş kısa sürede diğer bölümlere yansıdı. Karadon, Kilimli, Üzülmez ve Kozlu Bölgesindeki işçiler de direndiler. Ve greve başladılar. Beş binden fazla işçinin beraber hareketi büyük tepki yarattı. Civar illerden askeri birlikler getirildi. Zonguldak'taki emniyet ve askeri kuvvetlerle birlikte direniş bölgeleri kuşatıldı. Askere hakiki mermi dağıtıldı. Ve Satılmış Tepe ile Mehmet Çavdar öldürüldü. Beş gün süren olaylar ardında iki ölü, 22 yaralı ve 14 tutuklu bırakarak sona erdi.

Olayların ardıdan sermaye sınıfının temsilcileri hemen bir gerekçe buldular: «TAHRİK!». İşin ilginç yanı ZMİS de aynı şeyi söylüyordu. Çünkü işçiler kendilerini temsil edemeyen sendikacıları olaylar sırasında kovmuşlardı.

1968 OLAYLARI :

Şubat 1968 olaylarına bakarken de 1965 olaylarındaki sebepleri görüyoruz Olayların başlangıcına neden toplu iş sözleşmesinin uzadıkça uzaması ve bu uzamanın bıkkınlık getirmesiydi.

6 şubat 1968'de Kozlu'daki işçiler greve başladı. Daha sonra Dilaver ve Üzülmez'deki 6 bin kadar işçi ocaklara girmedi. Dilaver'den hareket eden işçiler yolları kapatarak şehire yürüyüşe geçtiler. Zonguldak'taki Cumhuriyet meydanını dolduran işçiler, ZMİS binasına girerek yöneticileri tartakladılar. Cumhuriyet meydanında konuşma yapan bir işçi; **«Bizi zam vereceğiz diye hayale düşürdüler. Bizi aldattılar. Bu kömür bizim. Ne cana ne mala ziyan gelmeyecektir. Hakkımızı aramak için sessiz olarak üretimi ve nakliyatı durduracağız.»** (Milliyet gazetesi. 8.2.1968)

Havzadaki 35 bin işçiden 25 bini işi terk etmişti. Üç gün sonra ocaklara dönen işçiler şöyle dediler: **«Haklarımızı alacağız! İşe aramızda verdiğimiz söz üzerine dönüyoruz. Ama grevimiz bitmemiştir.»**

Olayların ardından sermaye sınıfının temsilcileri hemen bir gerekçe bulleyman Demirel'de olduğunu söyledi. İşçilerin meseleleri kaba kuvvetle değil, hukuki yollardan halletmeleri istendi. Hatta Ecevit «...aziz ve fedakar işçiler meşru haklarını hukuki yollardan elde etmeye çalışmaları uygun olacaktır...» dedi. Zonguldak'ta ZMİS'in dışında kurulmuş olan Türkiye Maden İşçileri Sendikası Başkanı Alpdündar ise şöyle diyordu: «Toplu sözleşmeyi karşı sendikaya yaptırmak için karar veren hakimi Yüksek Hakimler Kurulu görevinden aldı.» (Milliyet gazetesi 8.2.1968)

1965 olaylarındaki gerekçe 1968 olayları için de geçerli olmuştur: «TAHRİK» ZMİS başkanı Osman İpekçi de tahrik diyordu. Çünkü Osman İpekçi'yi işçiler kovmuşlar ve dinlememişlerdi. 1967 yılında Zonguldak'ta toplanan Asgari Ücret Komisyonu işçilerin asgari ücretlerini 20 lira olarak tesbit etmişti. Buna rağmen işveren eski ücret olan 14 lirayı bile uygulamamıştı. Oysa Zonguldak Ticaret Odası'nın 1968 istatistiklerinde hayat pahalılığının yüzde 20 arttığı belirtiliyordu

İşçiye karnını doyurması için yeterli ücreti vermeyenler olaylardan sonra hemen fetva veriyorlardı: tahrik... kanunsuzluk...

Anayasa'nın 45 nci maddesi ise şöyle diyordu: **«Devlet, çalışanların yaptıkları işe uygun ve insanlık haysiyetine yaraşır bir yaşayış seviyesi sağlamalarına elverişli adaletli bir ücret elde etmeleri için gerekli tedbirleri alır.»**

İŞÇİ DAVASI: İşçilerin haftalık ekonomi ve politika gazetesi. Sahibi: Yıldırım Eryılmaz / Sorumlu müdür: Şengül Karademir / Yönetim yeri: Nizam cad. Birlik iş hanı, kat: 3, No: 311 - ZONGULDAK. / Yazışma adresi: P.K. 68 - Zonguldak / Tel: 3886 / İstanbul bürosu: Alemdar mah. Çatalçeşme sok. Atalay iş hanı, No: 27, Cağaloğlu - İSTANBUL / Abone: altı aylık 25 Tl. yıllık: 50 Tl. / Yabancı ülkeler için abone ücreti üç katıdır / Dizgi : BAŞARAN Matbaası / Baskı : UFUK Matbaası / Telefon : 26 43 09 - Cağaloğlu - İst.

Grevci Marşal işçileri Zonguldak Merkez Atölyesinden gelen işçi temsilcisi ile birlikte görülüyorlar. Foto: İŞÇİ DAVASI

ATELYE İŞÇİLERİ MARŞAL GREVİNİ DESTEKLEDİ

İSTANBUL (İşçi Davası) : İstanbul Gebze'deki MARŞAL Boya Fabrikasında çalışan 280 işçi grevlerini sürdürmektedir. Grevi, DİSK'e bağlı PETROL KİMYA-İŞ Sendikası yönetiyor.

İŞÇİ DAVASI grevci Marşal işçileriyle iki kere görüşmüştür. Bu görüşmelerde işçilerle, sendika temsilcisi ve baş temsilcisi ile röportajlar yapmıştır. Bu röportajlar, İŞÇİ DAVASI'nın 55. ci ve 57. ci sayılarında yayınlanmıştır. MARŞAL işçilerinin grevi, İstanbul'da birçok fabrikada çalışan işçiler tarafından desteklenmektedir.

Zonguldak Merkez Atölyesi işçileri de, topladıkları 1070 lirayı, bir işçi arkadaşları ile göndermişlerdir. Bu ziyarette İŞÇİ DAVASI da hazır bulunmuştur.

İşçi sınıfının bu canlı dayanışması üzerine Marşal Baştemsilcisi Ali Özgül grevci işçilere şöyle seslenmiştir :

«İşte arkadaşlar grevin manası budur. Dayanışmadır. İşçilerin birliğidir. Zonguldak Merkez Atölyesi İşçileri, ekonomik birliğin en ileri adımlarından birini atmıştır. Bu adımlar, bu birlik çok ileri gidecektir. Arkadaşımızın Zonguldak'tan kalkıp buraya gelmesi hiçbir madde ile ölçülemez. Bu hareket Zonguldak'taki arkadaşlarımızın işçi sınıfı doğrultusundaki sendikal ve siyasi seviyelerinin ne kadar yüksek olduğunu gösterir. Bu, bizim dayanma gücümüzü maddeten değil ama manen ve moralmen işverene karşı milyon kere arttırmıştır. Mücadelede yalnız olmadığımızı göstermiştir. Bu hareket çok anlamlıdır. Bütün Marşal işçileri adına Zonguldak Merkez Atölyesi işçilerine teşekkür ve selâm ederim.»

Daha sonra Zonguldak Merkez Atölyesinden gelen işçi ile Marşal işçileri çeşitli ekonomik ve siyasi konularda sohbet ettiler. Ve sonra kararlı Marşal işçilerinin yanlarından ayrıldık. Zonguldak'tan gelen işçiye, diğer işçi arkadaşlarına götürmesi için bir mesaj verdiler. Mesaj şöyleydi :

Kardeşler

Ziyaretler işçi sınıfının dayanışmasının en güzel örnekleri oluyor. Ancak sizlerin göstermiş olduğunuz dayanışmanın Marşal işçileri için özel bir yeri vardır. Petrol Kimya-İş üyesi Marşal işçileri adına Zonguldak Merkez Atölyesi işçilerine teşekkür ediyor, dostça selamlarımızı iletiyoruz.

MARŞAL GREV KOMİTESİ

İŞÇİLER VE İŞÇİ DAVASI

Gazetemiz satıcısı işçilerle sohbette görülüyor. Foto: İŞÇİ DAVASI

İşçi Davası geçen hafta Asma Bölgesinde satılırken gazetemiz muhabiri de satıcımız ile birlikte idi. Muhabirimiz, işçilere İşçi Davası hakkında sorular sordu. Gazete hakkında bazı işçilerin fikirlerini aldı.

— **Merhaba arkadaş. İşçi Davası gazetesini niçin aldın?**

— Gazetenin adı İşçi Davası. İşçilerden bahseder diye aldım. Birazını okudum. Amasya maden işçileri grev yapıyormuş. Almanya'da da gazete işçileri grevdeymiş. Biz de grev yapacakmışız. Onun için hemen oraları okudum.

— **Sana göre işçi gazetesi nasıl olmalıdır?**

— İşçilerin haklarını aramalıdır. İşçilerin haklarını savunmalıdır. Az ve öz yazmalıdır.

Bu maden işçisi İşçi Davası gazetesini ilk defa almış. Muhabirimizin bir başka maden işçisi ile görüşmesi de şöyle :

— **İşçi Davası gazetesini daha önce hiç aldın mı?**

— 15. nci sayısından beri gazeteyi devamlı alıyorum. Okuyorum.

— **Gazetenin en çok hangi yazılarını beğeniyorsun?**

— Anlayabildiğim yazıların hepsini beğeniyorum. Başka işyerlerindeki işçilerle yapılan konuşmalar hoşuma gidiyor. Dertlerimiz birbirine benziyor.

Muhabirimizin işçilerle sohbeti bu şekilde devam etti.

Gazetemiz maden havzasının diğer bölgelerinde de satıldı. Maden işçileri hergeçen gün İşçi Davası'na daha çok sahip çıkıyorlar. Gazetenin satışına engel olanları susturuyorlar.

■ **Gazetemiz satıcısına kahvede çay ısmarlayan bir maden işçisi arkadaşımıza «Merak etmeyin. Biz sizinle beraberiz. Korkma» dedi.**

■ **Satıcımız gazeteyi satarken «Amasya maden işçileri grevde» diye bağırıyordu. Bir gurup işçi «icap ederse bizde grev yaparız» dediler.**

■ **İşçi Davası trende satılıyordu. Satıcı arkadaş «Almanya basın işçileri grevde» diye bağırıyordu. Yolculuk yapan bir kadın «Aralarında Türkiyeli işçiler de var mı acaba?» diye sordu. Satıcımız soruyu cevapladı «Almanya'da bütün basın işçileri grev yaptı. Elbette aralarında Türkiyeli işçiler de vardır.»**

DÜZELTME

Gazetemizin 60. ncı sayısında 1. sayfasında çıkan «İşçi Sınıfı Özgürlüğünde demokratik haklar mücadelesi» başlığındaki «özgürlüğünde» kelimesinin doğrusu «öncülüğünde»dir. 4. ncü sayfadaki «Amasya Maden İşçileri Grevde» haberine ait fotoğraf Fikret Otyam'a aittir. Fotoğrafın altına yanlışlıkla (Foto: İşçi Davası) yazılmıştır. Düzeltir ve özür dileriz.

Yorum

Zonguldak Merkez Atölyesi işçilerinin hareketi çok anlamlıdır. Bu hareketin anlamını Marşal işçileri baştemsilcisi yaptığı konuşmada belirtmiştir. Gerçekten bu hareket işçi sınıfı dayanışmasının en güzel örneklerinden biridir. Türkiye'de işçi sınıfının mücadelesi bakımından bu dayanışmanın iki önemli özelliği vardır.

Birincisi, Zonguldak Merkez Atölyesi işçileri Türk-İş'e bağlı bir sendikanın üyesidirler. Grevci Marşal işçilerinin sendikası ise DİSK'e bağlıdır. Böylece isciler ayrı sendika çatısı altında olsalar dahi dayanışma yapabilecek lerini göstermiş oldular.

İkincisi, Zonguldak'taki işçiler, İzmit'teki işçilerin grevini desteklemişlerdir. Bu da işçi sınıfı dayanışmasına bölgesel uzaklıkların engel teşkil etmeyeceğine güzel bir örnektir.

İşçilere zor günlerinde en başta yine işçiler yardımcı olmalıdır. İşçi sınıfının menfaat birliği, bütün işçilerin birbirlerine destek olmalarını gerektirir. Bölgesel uzaklık, yurt sınırları ve ayrı sendika çatısı altında olmak buna engel değildir. Bu birlik ve dayanışma geliştirilmelidir.

Bu noktada grevci Marşal işçilerine önemli bir görev düşüyor. DİSK Birleştirme Komisyonu, Petrol Kimya-İş Sendikasını Petkim-İş Sendikası içinde eritmek için demokratik olmayan bir karar almıştır. Bu kararın amacı sosyalist sendikacılığı engellemektir.

Marşal işçileri, diğer Petrol Kimya-İş işçileri gibi, kendi bölgesindeki DİSK üyesi (özellikle Maden-İş üyesi) işçileri bu antidemokratik karara karşı baskı aracı olarak harekete geçirmelidir.

RECEP KÜREKÇİ

Petrol Kimya-İş Sendikası Genel Başkanı Dinçer Doğu. Foto: İŞÇİ DAVASI

PETROL KİMYA-İŞ İSTANBUL ŞUBE KONGRESİ YAPILDI

Petrol Kimya-İş sendikası İstanbul şube kongresi 16 mayıs pazar günü toplandı. Kongrenin esas meselesi, DİSK birleştirme komisyonunun aldığı anti-demokratik karardı.

Kongrede söz alan işçilerin hepsi de bu anti-demokratik kararı protesto ettiler. İşçilerin büyük bir çoğunluğu, Petrol Kimya-İş'in, Petkim-İş içinde eritilerek birleşmenin gerçekleştirilmesine karşı çıktılar. DİSK yöneticilerinin sosyalist sendikacılığı tasfiye etmek için bu kararı aldığını belirttiler. Daha küçük bir gurup işçi ise kararı anti-demokratik bulmakla birlikte birleşmeden yana tavır aldılar. Sendikacıların değil, işçilerin birleştiğini söylediler. Petrol Kimya-İş yöneticilerini suçladılar. Daha sonra söz alan Petrol Kimya-İş başkanı Dinçer Doğu, konuyu açıklayan toparlayıcı bir konuşma yaptı. Kongrede bütün işçilerin birleşmeden yana olduğu, ama bunun demokratik bir şekilde yapılmasını istedikleri ortaya çıktı. Daha sonra seçimlere geçildi.